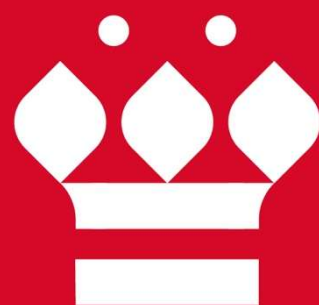

GEMEENTE
**Hardinxveld-
Giessendam**

Nota Reserves en Voorzieningen 2026

Juni

2026

INHOUDSOPGAVE

Inhoud

INHOUDSOPGAVE	2
1. Inleiding	4
2. Wettelijke kaders	5
3. Beleidsuitgangspunten	8
4. Recapitulatie Reserves	14
5. Reserves	15
Algemene reserve	15
Reserve Eigen Risico Sociale Verzekeringswetten	17
Reserve Sociaal domein	18
Reserve Openbare verlichting	19
Reserve Wegen	20
Reserve Compensatie rente wegen	21
Reserve Scholenbouw	22
Reserve Waterbeheerplan	23
Reserve Voorzieningenniveau Boven-Hardinxveld	24
Reserve Aanpak wateroverlast	25
Reserve Begraafplaatsen	26
Reserve Bouwgrondexploitaties	27
Reserve Individuele trajecten	28
Reserve Werkplaats	29
Reserve Verkeersveiligheid	30
Reserve Speelplaatsen	31
Reserve Duurzaamheid (vastgoed)	32
Reserve Ruimtelijke ontwikkelingen	34
Reserve Budgetoverheveling	35
Reserve Sportvelden	36

Reserve Duurzaamheid energietransitie	37
Reserve Duurzaamheid Huis van de Gemeente	38
Reserve toekomstige investeringen	39
Reserve Centrumvisie	40
Reserve Onderzoek gezamenlijk zwembad	41
Reserve Uitvoering bomenbeleidsplan	42
Reserve Duurzaamheid sporthal de Wielewaal	43
6. Voorzieningen	44
Voorziening Pensioenverplichtingen (voormalige wethouders)	44
Voorziening Bijdrage civiele werken afgesloten grondexploitaties.....	45
Voorziening Verlofsparen	46
Voorziening Wachtgeld oud bestuurders	47
Voorziening Pieter de Hoogh	48
Voorziening Riolering	49
Voorziening Reiniging	50
Voorziening Onderhoud gebouwen	51

1. Inleiding

In artikel 16 lid 2 van de financiële verordening van Gemeente Hardinxveld-Giessendam staat vermeld dat het college van burgemeester en wethouders eens per 4 jaar een nota reserves en voorzieningen (hierna: nota) ter vaststelling aanbiedt aan de gemeenteraad.

De nota biedt:

- de gemeenteraad inzicht in de reserves en voorzieningenpositie van de gemeente, als onderdeel van het inzicht in de financiële positie;
- het beleids- en handelingskader voor de (besluitvorming met betrekking tot de) reserves en voorzieningen van de gemeente.

De huidige nota dateert van eind 2021.

De voornaamste redenen voor het opstellen van een nieuwe nota zijn:

- het voldoen aan de bepaling opgenomen in artikel 16 lid 2 van de financiële verordening van de gemeente;
- het voldoen aan het wettelijk kader met betrekking tot reserves en voorzieningen zoals opgenomen in het Besluit Begroting en Verantwoording provincies en gemeenten (hierna: BBV);
- het evalueren van de gerealiseerde mutaties in de reserves en voorzieningen in de afgelopen jaren ten opzichte van de geraamde mutaties;
- het actualiseren van de beleidsuitgangspunten met betrekking tot de reserves en voorzieningen.
- het actualiseren van de reserve en voorzieningenpositie van de gemeente ten behoeve van het verkrijgen van meer inzicht in de financiële positie van de gemeente. Dit kan bijdragen aan een (meer strategische) inzet van reserves door de gemeente.

In deze nota worden achtereenvolgens behandeld:

- het wettelijk kader met betrekking tot reserves en voorzieningen (hoofdstuk 2);
- de beleidsuitgangspunten met betrekking tot de reserves en voorzieningen (hoofdstuk 3);
- de voorstellen per reserve en voorziening en de recapitulatie hiervan (hoofdstuk 4 e.v.).

2. Wettelijke kaders

Artikel 189 van de Gemeentewet regelt het budgetrecht van de gemeenteraad. Op grond van dit budgetrecht komt de bevoegdheid tot het instellen, opheffen etc. van reserves toe aan de gemeenteraad. Dat geldt daardoor ook voor toevoegingen en onttrekkingen aan reserves

Het wettelijk kader met betrekking tot reserves en voorzieningen is opgenomen in de artikelen 42 tot en met 45 van het BBV.

Artikel 42 BBV

1. Het eigen vermogen bestaat uit de reserves en het gerealiseerde resultaat volgend uit het overzicht van baten en lasten in de jaarrekening.
2. Het in het eerste lid bedoelde resultaat wordt afzonderlijk opgenomen als onderdeel van het eigen vermogen.

Artikel 43 BBV

1. In de balans worden de reserves onderscheiden naar:
 - a. de algemene reserve;
 - b. de bestemmingsreserves.
2. Een bestemmingsreserve is een reserve waaraan provinciale staten respectievelijk de raad een bepaalde bestemming heeft gegeven.

Artikel 44 BBV

1. Voorzieningen worden gevormd wegens:
 - a. verplichtingen en verliezen waarvan de omvang op de balansdatum onzeker is, doch redelijkerwijs te schatten;
 - b. op de balansdatum bestaande risico's ter zake van bepaalde te verwachten verplichtingen of verliezen waarvan de omvang redelijkerwijs is te schatten;
 - c. kosten die in een volgend begrotingsjaar zullen worden gemaakt, mits het maken van die kosten zijn oorsprong mede vindt in het begrotingsjaar of in een voorafgaand begrotingsjaar en de voorziening strekt tot gelijkmatige verdeling van lasten over een aantal begrotingsjaren.
 - d. de bijdragen aan toekomstige vervangingsinvesteringen, waarvoor een heffing wordt geheven als bedoeld in artikel 35, eerste lid, onder b (investeringen met een economisch nut, waarvoor ter bestrijding van de kosten een heffing kan worden geheven).
2. Tot de voorzieningen worden ook gerekend van derden verkregen middelen die specifiek besteed moeten worden, met uitzondering van de voorschotbedragen, bedoeld in artikel 49, onderdeel b (de van de Europese en Nederlandse overheidslichamen ontvangen voorschotbedragen voor uitkeringen met een specifiek bestedingsdoel die dienen ter dekking van lasten van volgende begrotingsjaren).
3. Voorzieningen worden niet gevormd voor jaarlijks terugkerende arbeidskosten gerelateerde verplichtingen van vergelijkbaar volume.

Artikel 45 BBV

Rentetoevoegingen aan voorzieningen zijn niet toegestaan.

Daarnaast zijn in het BBV nog enkele toelichtings- en presentatievereisten met betrekking tot reserves en voorzieningen opgenomen.

Onderscheid reserves en voorzieningen

➤ *Wat is een reserve?*

De reserves vormen het eigen vermogen ("de spaarpot") van de gemeente. De reserves van de gemeente vormen de buffer voor tegenvallers (bijvoorbeeld een begrotingstekort) en/of onverwachte gebeurtenissen. De reserves van de gemeente bestaan uit de algemene reserve en uit bestemmingsreserves.

De algemene reserve is in principe het vrij besteedbaar deel van het eigen vermogen. Een bestemmingsreserve heeft een specifiek doel dat door de raad is vastgesteld, bijv. voor bepaalde projecten.

Reserves kunnen één of meer van de volgende functies hebben:

- **Financieringsfunctie:** reserves hebben een financieringsfunctie. Door de aanwezigheid van reserves kan de noodzaak tot financiering via rentedragend vreemd vermogen worden beperkt.
- **Bufferfunctie:** een reserve kan dienen om noodzakelijke aanpassingsprocessen geleidelijk te laten verlopen en/of om onverwachte tegenvallers op te vangen en mogelijke risico's te dekken wanneer deze risico's zich daadwerkelijk voordoen.
- **Bestedingsfunctie:** een reserve kan worden gevormd om op termijn een bepaalde activiteit of investering mogelijk te maken.
- **Egalisatiefunctie:** deze functie houdt in dat pieken en dalen in de uitgaven voor een bepaalde activiteit of een bepaald doel in de exploitatie kunnen worden opgevangen door ze via een reserve gelijkmatig over de (exploitatie)jaren te egaliseren.

De mutaties in de reserves vormen geen onderdeel van de reguliere exploitatielasten- en baten van de gemeente (welke het jaarlijkse exploitatieresultaat van de gemeente bepalen), maar vormen altijd een onderdeel van de resultaatbestemming.

➤ *Wat is een voorziening?*

De voorzieningen vormen met name "de potten" die een gemeente beschikbaar moet hebben voor (de risico's op) verplichtingen en verliezen waarvan de omvang of het tijdstip onzeker is, maar dit wel redelijkerwijs is te schatten. Bijvoorbeeld de voorziening voor pensioenverplichtingen van (voormalig) wethouders. Het vormen van een voorziening moet door de gemeente plaatsvinden op grond van een (wettelijke) verplichting en is dus geen eigen bevoegdheid van de raad.

Wanneer deze inschatting (lees: kwantificering van het risico en/of de omvang van de verplichting en het verlies) niet op betrouwbare wijze mogelijk is, dient het risico vermeld te worden in de paragraaf weerstandsvermogen en risicobeheersing van de programmabegroting en de jaarrekening.

De toevoegingen aan en de vrijval van voorzieningen vormen onderdeel van de reguliere exploitatielasten- en baten van de gemeente. Onttrekkingen aan voorzieningen vinden rechtstreeks op de desbetreffende voorziening plaats. Dit verloop daardoor rechtstreeks via de balans.

In onderstaande tabel is het onderscheid in de eigenschappen van reserves en voorzieningen samengevat weergegeven.

	Reserve	Voorziening
Bevoegdheid	Raad is bevoegd	College is (primair) bevoegd
Wijzigen bestemming	Mogelijk	Niet mogelijk
Financiële toedeling (vermogen)	Eigen Vermogen	Vreemd Vermogen
Dotatie/Onttrekking	De mutaties vormen een onderdeel van de bestemming van het resultaat van de baten en lasten. Hiervoor is altijd een raadsbesluit vereist.	De dotaties en vrijval vormen een onderdeel van de baten en lasten en hiermee ook een onderdeel van de bepaling van het resultaat van de baten en lasten. De dotatie aan een voorziening is een last voor de begroting en vindt "direct" ten laste van de exploitatie plaats.
Financiële onderbouwing	Wenselijk	Verplicht
Indeling	Algemene reserve Bestemmingsreserve	Voorzieningen voor: Verplichtingen en verliezen Risico's op verplichtingen en verliezen Egalisatie van kosten Van derden verkregen middelen die specifiek besteed moeten worden.

3. Beleidsuitgangspunten

Hoewel het BBV al veel eisen en richtlijnen bevat hoe een gemeente om dient te gaan met reserves en voorzieningen is het formuleren van een aantal beleidsuitgangspunten met betrekking tot reserves en voorzieningen van belang.

Het doel van het vastleggen van enkele beleidsuitgangspunten met betrekking tot reserves en voorzieningen is tweeledig, namelijk

- Het voldoen aan de wettelijke kaders.
- Het inzichtelijk maken van de beleidsuitgangspunten zodat gekomen kan worden tot integrale beleidsafwegingen.

➤ Beheersing van het aantal en de omvang van reserves en voorzieningen

Beleidsuitgangspunt 1:

De gemeente beperkt zoveel als mogelijk het aantal afzonderlijke reserves en beoordeelt voorstellen tot het instellen van een nieuwe reserve kritisch op nut en noodzaak.

Beleidsuitgangspunt 2:

De huidige individuele bestemmingsreserves ter dekking van de afschrijvingslasten van huidige en/of toekomstige investeringen worden in de begroting en jaarrekening samengevoegd als één "bestemmingsreserve ter dekking van afschrijvingslasten" gepresenteerd.

Beleidsuitgangspunt 3:

Voor het vormen van een nieuwe reserve geldt een minimumbedrag voor de (beoogde) omvang van deze reserve van € 100.000.

Beleidsuitgangspunt 4:

Wanneer in 3 opeenvolgende jaren geen (gerealiseerde) onttrekkingen aan een bestemmingsreserve hebben plaatsgevonden wordt de desbetreffende bestemmingsreserve in principe geacht niet meer voor het aangegeven doel benodigd te zijn en wordt het saldo van de bestemmingreserve overgeheveld naar de algemene reserve. Dit vindt plaats bij de vaststelling van de jaarrekening. Voordat het besluit hiertoe wordt genomen wordt eerst nog door de gemeente afgewogen of er een aanleiding is om de reserve toch in stand te laten.

Beleidsuitgangspunt 5:

Bij het vormen van een nieuwe reserve of voorziening worden in ieder geval de volgende aspecten benoemd (indien en voor zover van toepassing): doel, type, voeding, aanwending, minimum- en maximumomvang.

➤ Vormen van een reserve of voorziening

Voor een goede beheersing van en voldoende transparantie in het aantal en de omvang van de reserves en voorzieningen moeten er goede gronden aanwezig zijn om een reserve of voorziening te vormen dan wel in stand te houden. Hierbij moet uiteraard rekening worden gehouden de in hoofdstuk 2 genoemde wettelijke kaders. Doel van deze wettelijke kaders is dat de vermogenspositie van de gemeente niet wordt aangetast door financiële risico's waarvoor ten onrechte geen dan wel een te lage buffer is gevormd.

Momenteel beschikt de gemeente over ruim 20 reserves. Een aanmerkelijk deel hiervan betreft bestemmingsreserves ter dekking van de afschrijvingslasten van huidige en/of toekomstige investeringen. Qua aard/doel zijn deze dus identiek aan elkaar.

De omvang van de reserves en met name de voorzieningen moet worden afgestemd op:

- het doel dat ermee gediend wordt;
- de verplichtingen en verliezen die erdoor moeten worden afgedekt;
- de omvang van de risico's op verplichtingen en verliezen;

Daarom is het van belang om bij iedere reserve en voorziening een aantal specifieke aspecten te benoemen. Voor een goede afweging door de raad bij de vorming, bepaling en/of wijziging van de omvang van reserves en voorzieningen moeten daarom minimaal de volgende aspecten worden vermeld:

1. *het doel (beknopte omschrijving);*
2. *het type;*
3. *de voeding (storting / dotatie);*
4. *de aanwending (aard van de onttrekking);*
5. *de noodzakelijke / gewenste minimumomvang (bodem of buffer: indien van toepassing);*
6. *de maximumomvang (plafond: indien van toepassing).*

➤ **Minimumomvang algemene reserve**

Beleidsuitgangspunt 6:

De minimumomvang van de algemene reserve moet zodanig zijn dat de weerstandsratio volgens de paragraaf Weerstandsvermogen en Risicobeheersing in de jaarlijkse begroting minimaal 1,75 bedraagt.

De provincie Zuid-Holland schrijft formeel geen minimumomvang voor de algemene reserve voor. Wel hanteert de provincie bij de uitoefening van haar financieel toezicht op de gemeenten een signaalwaarde van minimaal 1,0 voor het weerstandsvermogen van een gemeente (zie hierna). Gelet op het financieel meerjarenperspectief van de gemeente, de investeringsopgave voor de komende jaren en de verwachte financiële effecten van nog te actualiseren beheerplannen wordt een ratio van 1,75 voor de gemeente als evenwichtig en realistisch beschouwd.

Voorgesteld wordt om een minimumomvang voor de algemene reserve te definiëren.

Bij een daling onder dit minimumbedrag zullen financiële voordelen in ieder geval eerst ten gunste van de algemene reserve moeten worden gebracht, omdat het gevaar voor het niet kunnen opvangen van lopende risico's anders te groot is.

➤ **Weerstandsratio**

De weerstandsratio (in het BBV formeel aangeduid met de term weerstandsvermogen) betreft de relatie tussen de weerstandscapaciteit (in de basis betreft dit de omvang van de algemene reserve) en de gekwantificeerde risico's. De omvang van de weerstandsratio wordt jaarlijks bepaald op basis van de paragraaf Weerstandsvermogen en Risicobeheersing van de programmabegroting en jaarrekening.

Dit vraagt van de gemeente dus om een gestructureerde en consistente analyse en inschatting van de aard en omvang van de risico's.

De door de gemeente te maken keuze met betrekking tot de omvang van het weerstandsvermogen hangt af van de mate van "risicobereidheid".

Voorgesteld wordt dat de minimumomvang van de algemene reserve zodanig moet zijn dat de weerstandsratio volgens de paragraaf Weerstandsvermogen en Risicobeheersing in de begroting minimaal 1,75 bedraagt. Ten opzichte van de signaalwaarde die de provincie hanteert wordt hiermee dus om genoemde redenen een gepaste "zekerheidsmarge" in de minimumomvang van de algemene reserve toegepast.

In de tabel hieronder (bedragen x € 1) is voor de omvang van enkele waarden van de weerstandsratio aangegeven welke "financiële ruimte" (i.c. het eventuele surplus van de omvang van de algemene reserve per 1-1-2026 (nog exclusief het resultaat van de jaarrekening 2025) t.o.v. de minimumomvang) ontstaat.

nr	scenario's "vrije ruimte" algemene reserve	min.omvang**	totale omvang	"ruimte"
1	Minimumomvang o.b.v. weerstandsratio 1,0	3.689.000	8.301.851	4.612.851
2	Minimumomvang o.b.v. weerstandsratio 1,25	4.611.250	8.301.851	3.690.601
3	Minimumomvang o.b.v. weerstandsratio 1,5	5.533.500	8.301.851	2.768.351
4	Minimumomvang o.b.v. weerstandsratio 1,75	6.455.750	8.301.851	1.846.101
5	Minimumomvang o.b.v. weerstandsratio 2,0	7.378.000	8.301.851	923.851

***omvang risico's volgens begroting 2026-2029 bedraagt 3.689.000*

➤ **Gelabelde bedragen binnen de algemene reserve**

Beleidsuitgangspunt 7:

Labelen van bedragen/posten binnen de algemene reserve vindt niet langer meer plaats.

Tot op heden is er binnen de algemene reserve nog sprake van zogenaamde gelabelde bedragen. Feitelijk is dit een "dode letter" omdat er (nog) geen concrete bestemming aan de bedragen is gegeven (in feite betreft het alleen de "herkomst" van de bedragen die in de labelen naar voren komt). Dan wel dat de gelabelde bedragen niet tot daadwerkelijke aanwending zijn gekomen. Omdat de term labelen verwarrend en onduidelijk is, wordt voorgesteld dit te schrappen, zodat er binnen de algemene reserve geen bedragen meer gelabeld worden. In voorkomende gevallen zal, bij de wens tot labelen, een bestemmingsreserve gevormd moeten worden die in ieder geval voldoet aan de hiervoor geformuleerde beleidsuitgangspunten 1 en 3.

➤ **Toevoegen van voordelige exploitatieresultaten aan de algemene reserve**

Beleidsuitgangspunt 8:

Een voordelig exploitatieresultaat bij de jaarrekening wordt per definitie bij het vaststellen van de jaarrekening door de raad toegevoegd aan de algemene reserve.

De basis(buffer)functie van de algemene reserve is om een eventueel nadelig exploitatieresultaat volgens de jaarrekening te dekken. In de basis is het dan ook logisch en zuiver om een voordelig exploitatieresultaat volgens de jaarrekening bij het vaststellen hiervan door de raad toe te voegen aan de algemene reserve. Op deze wijze kan de raad daarna beslissen of het "vrij inzetbaar deel" van de algemene reserve (zie beleidsuitgangspunt 6) geheel of gedeeltelijk aangewend kan worden voor een specifieke bestemming.

➤ **Vormen, muteren en/of opheffen van reserves en voorzieningen**

Beleidsuitgangspunt 9:

Er zijn geen reserves meer waarvoor zogenaamde systeemafspraken gelden. Dit geldt zowel voor de bestaande als voor toekomstige nieuwe reserves.

Dat betekent dat alle toevoegingen en onttrekkingen aan de reserves pas kunnen plaatsvinden na een (voorafgaand) goedkeurend besluit van de raad. Voor de onttrekkingen aan de bestemmingsreserves ter dekking van afschrijvingslasten bestaande/toekomstige investeringen geldt deze voorwaarde niet.

Het vormen, muteren en/of opheffen van een reserve is een bevoegdheid van de raad. Hiervoor is een afzonderlijk raadsbesluit nodig.

De raad is te allen tijde bevoegd om door middel van een raadsbesluit het doel en/of de bestemming van een reserve te wijzigen.

Toevoegingen en onttrekkingen aan de reserves kunnen dus pas plaatsvinden na een (voorafgaand) goedkeurend besluit van de raad. Tot nu toe gold voor een aantal (bestemmings)reserves de systeemafpraak dat voor deze reserves geen voorafgaande goedkeuring van de raad benodigd was. Omdat dit in de praktijk tot onduidelijkheid en soms onwenselijkheid leidde wordt voorgesteld om het aanhouden van reserves met een zogenaamde systeemafpraak (de term "systeemreserve" werd soms ook hiervoor gebruikt) te laten vervallen.

Hierop geldt slechts 1 uitzondering. De gemeente beschikt over een aantal bestemmingsreserves ter dekking

van de afschrijvingslasten voor een aantal investeringen, welke daartoe (in het verleden) specifiek door de raad zijn aangewezen. In hoofdstuk 4 e.v. zijn deze bestemmingsreserves allen voorzien van de type-aanduiding “bestemmingsreserve ter dekking van afschrijvingslasten bestaande/toekomstige investeringen”. Doordat het verloop van deze bestemmingsreserves gedurende de gehele looptijd van de desbetreffende investering(en) voorspelbaar is, is jaarlijks bekend welk afschrijvingsbedrag in dat jaar aan de bestemmingsreserves onttrokken wordt, zowel qua raming als qua realisatie. De omvang van de bestemmingsreserves aan het einde van ieder jaar moet in de basis dan gelijk zijn aan de restant boekwaarde van de investering (tenzij de omvang van de reserve door de toekomstige toevoegingen van voldoende omvang blijft). Dit wordt jaarlijks getoetst bij het opstellen van de begroting.

Ter illustratie geven we het volgende voorbeeld:

- Investering van € 100.000.
- Raad besluit bij het goedkeuren van het investeringskrediet dat de jaarlijkse afschrijvingskosten gedekt worden uit de bestemmingsreserve.
- De omvang van de bestemmingsreserve moet dan eveneens € 100.000 zijn.
- Afschrijving vindt lineair in 20 jaar plaats, dus een jaarlijkse afschrijvingslast van € 5.000.
- De jaarlijkse onttrekking aan de bestemmingsreserve bedraagt dan, zowel qua raming als qua realisatie € 5.000.
- Na 5 jaar bedraagt de restant boekwaarde van de investering € 75.000 ($€ 100.000 - 5 * € 5.000$ afschrijving).
- De omvang van de bestemmingsreserve is dan eveneens € 75.000. Dit wordt jaarlijks getoetst.

Hierdoor is het technisch niet noodzakelijk dat voor de onttrekkingen aan dit type bestemmingsreserve vooraf telkens een goedkeurend raadsbesluit benodigd is. Overigens zal dit besluit in feite toch wel aanwezig zijn, omdat de onttrekkingen in de begroting zijn geraamd.

Het vormen c.a. van een voorziening moet door de gemeente plaatsvinden op grond van een (wettelijke) verplichting en is dus geen eigen bevoegdheid van de raad.

Het doel van een voorziening kan dus in principe niet gewijzigd worden, gegeven het verplichtende karakter van een voorziening. Als dit, om welke reden dan ook, wel nodig is dan is de vaststelling van deze formele wijziging voorbehouden aan de raad.

Het bestemmen van een eventueel vrijvallend(e) (deel van een) voorziening is eveneens een bevoegdheid van de raad.

Ten aanzien van jaarlijks toevoegingen en onttrekkingen aan de reserves en voorzieningen geldt naast het bovenstaande dat het college van burgemeester en wethouders op grond van het BBV jaarlijks in de verschillende P&C-documenten (begroting, halfjaarrapportage, jaarrekening) inzicht moet geven in en toelichting moet geven op de mutaties in de reserves en voorzieningen, waaronder de eventuele afwijkingen tussen de geraamde en de werkelijke mutaties.

Beheerplannen

Beleidsuitgangspunt 10:

De van toepassing zijnde meerjarenplannen met betrekking tot investeringen, beheer en onderhoud voor wegen, riolering, vastgoed e.d. worden betrokken bij de beoordeling van de toereikendheid van de van de betrokken reserves en voorzieningen.

Voor de vorming en instandhouding van een aantal reserves en voorzieningen is de aanwezigheid van actuele meerjarenplannen voor investeringen, (planmatig) onderhoud en beheer relevant.

Voor de desbetreffende voorzieningen geldt, vanwege het verplichtende karakter, de noodzaak om deze plannen minimaal jaarlijks te beoordelen op de actualiteit van de benodigde omvang. Een eventuele onjuiste omvang van de voorziening leidt tot een directe bijstelling en heeft direct budgettaire gevolgen voor het begrotings- en/of rekeningresultaat. Een hogere benodigde dotatie aan de voorziening leidt tot een hogere exploitatielast. Bij een te hoge omvang van de voorziening moet een bedrag vrijvallen ten gunste van het exploitatieresultaat.

Bij de periodieke beoordeling van de meerjarenplannen moet onder andere het realiteitsgehalte van de planning (waaronder de analyse van de realisatie ten opzichte van de planning/raming), de timing, aard en

kostenomvang van de geplande werkzaamheden worden getoetst. De accountant toetst jaarlijks bij de controle van de jaarstukken of de omvang van een voorziening voldoende is voor de uitvoering van het vastgestelde geactualiseerde meerjarenplan.

In onderstaande tabel is een overzicht opgenomen van de meerjarenplannen die de gemeente heeft inclusief hun looptijd. Daaruit komt naar voren dat de gemeente op de korte termijn (2026-2027) nog een relatief groot aantal belangrijke plannen moet actualiseren en door de raad laten vaststellen.

Omschrijving	Doel	Looptijd	Actualisering	Gerelateerde reserve / voorziening
Wegen	Onderhouden van het wegareaal op het door de raad gekozen onderhoudsniveau beeldkwaliteit C (fietspaden niveau B).	2014-2020	2026	BR wegen (ter dekking van afschr.lasten).
Bruggen / civiele kunstwerken	Planmatig onderhoud.	2001-2006 (2004 geactualiseerd)	2026	Dekking kosten vooralsnog uit de jaarlijkse exploitatie.
Openbare verlichting	Beheer en onderhoud om de installatie en verlichting op het gewenste kwaliteitsniveau te brengen of te houden.	2017-2026	2026 (beleids- en beheerplan)	BR openbare verlichting (ter dekking van afschr.lasten).
Watergangen (incl. baggeren)	Beheer en onderhoud van de watergangen t.b.v een goed afstroming van regenwater.	2019-2028	2028	BR waterbeheerplan (ter dekking van afschr.lasten en planm. onderhoudslasten).
Watertakenplan	Inzameling, transport en afvoer van afvalwater c.a.	2024-2033	2033	Voorziening riolering.
Groenbeleidsplan	Beleidsmatig sturen en planmatig beheer en onderhoud van openbaar groen.	2022-2032	2032	Dekking kosten uit de jaarlijkse exploitatie.
Vastgoedbeheer	Beheer en onderhoud gemeentelijk vastgoed.	2021-2026	2026	Voorziening onderhoud gebouwen.
Speelruimtenplan	Uitvoering beleid speelruimten, inclusief beheer en onderhoud.	2025-2034	2034	BR speelruimten (ter dekking van afschr.lasten).
Begraafplaatsen	Er is momenteel nog geen beheerplan begraafplaatsen.	Nvt	2026	BR begraafplaatsen (ter dekking van afschr.lasten).
Sportvelden	Er is momenteel nog geen beheerplan sportvelden.	Nvt	nog niet bekend	BR sportvelden (ter dekking van afschr.lasten).
Bomenbeleidsplan	Uitvoering bomenbeleid , inclusief beheer en onderhoud.	2026-2035	2035	BR uitvoering bomenbeleidsplan (ter dekking van afschr.lasten). Dekking beheer- en onderhoudslasten uit de jaarlijkse exploitatie.
Mobiliteitsplan	Uitvoering beleid op het gebied van mobiliteit, verkeersveiligheid en bereikbaarheid.	2023-2033	2033	BR verkeersveiligheid.
Integraal Huisvestingsplan Onderwijs	Uitvoering huisvestingsbeleid onderwijsgebouwen- en locaties.	2025-2041	2041	BR scholenbouw (ter dekking van afschr.lasten).

- Daar waar u getallen met een min (-) aantreft gaat het om een afname van de reserve, getallen met een plus betreffen een toename van de reserve.

4. Recapitulatie Reserves

Hieronder is een totaaloverzicht van de omvang van de reserves opgenomen waarin de effecten van de voorstellen, die worden gedaan in deze nota, zijn verwerkt. Aangezien er in deze nota geen voorstellen zijn gedaan met betrekking tot (de omvang van) de voorzieningen zijn deze buiten het totaaloverzicht gelaten.

nr	naam	saldo 1-1-2026*	effect nota R&V	nieuw saldo 1-1-2026
Algemene reserve				
100	Algemene reserve	12.358.451	-4.056.600	8.301.851
	Subtotaal	12.358.451	-4.056.600	8.301.851
Bestemmingsreserves ter dekking van afschrijvingslasten bestaande investeringen				
206	Openbare verlichting	302.030	0	302.030
207	Wegen	3.923.263	571.323	4.494.586
208	Compensatie rente wegenonderh	210.221	-210.221	0
209	Scholenbouw c.a.	1.030.047	88.802	1.118.849
212	Voorzieningenniveau B-H' veld	88.802	-88.802	0
214	Aanpak wateroverlast	675.465	264.473	939.938
215	Begraafplaatsen	86.495	0	86.495
220	Kazerne Rijnstraat 1C	0	0	0
223	Werkplaats	1.260.167	-16.574	1.243.593
225	Speelplaatsen	433.363	0	433.363
226	Duurzaamheid vastgoed	1.638.843	-1.500.000	138.843
229	Ruimtelijke ontwikkelingen	4.256.000	0	4.256.000
232	Sportvelden	660.403	-323.158	337.245
236	Duurzaamheid Huis van de Gemeente	708.000	0	708.000
XXX	Onderzoek gezamenlijk zwembad	0	255.000	255.000
XXX	Uitvoering bomenbeleidsplan	0	45.000	45.000
XXX	Duurzaamheid sporthal de Wielewaal	0	750.000	750.000
	Subtotaal	15.273.099	-164.157	15.108.942
Bestemmingsreserves ter dekking van afschrijvingslasten toekomstige voorgenomen investeringen				
XXX	Toekomstige investeringen	0	6.768.686	6.768.686
	Subtotaal	0	6.768.686	6.768.686
Bestemmingsreserves ter dekking van kosten voor een specifiek doel/onderwerp				
203	Eigen Risico Soc. Verz. Wetten	63.199	-63.199	0
204	Sociaal domein	1.937.837	-1.687.837	250.000
216	Bouwgrondexploitaties	502.131	0	502.131
218	Sociale woningbouw	0	0	0
221	Individuele trajecten	88.124	-88.124	0
231	Budgetoverheveling	137.446	-137.446	0
235	Duurzaamheid energietransitie	152.060	0	152.060
	Subtotaal	2.880.797	-1.976.606	904.191
Bestemmingsreserves ter egalisatie van kosten voor een specifiek doel/onderwerp				
210	Waterbeheerplan	816.353	0	816.353
224	Verkeersveiligheid	571.323	-571.323	0
XXX	Centrumvisie	0	0	0
	Subtotaal	1.387.676	-571.323	816.353
	Totaal	31.900.022	0	31.900.022

*saldo conform concept jaarrekening 2025. Omvang algemene reserve is nog exclusief het jrk.resultaat 2025!

5. Reserves

Algemene reserve

Algemene reserve	
Kostenplaats/Grootboeknummer	80100000
Programma	05 Bedrijfsvoering en Algemene Dekkingsmiddelen
Portefeuillehouder	Financiën
Domein	Bedrijfsvoering en Dienstverlening
Type	Algemene reserve
Doel	Vormen en in stand houden van een buffer voor het opvangen van financiële tegenvallers in de programmabegroting of jaarrekening. De algemene reserve vormt het vrij inzetbare deel van het eigen vermogen van de gemeente.
Saldo per 1-1-2026	€ 12.358.451 (onderverdeeld naar “resultaatbestemming” ad € 777.558, “nog te bestemmen uit opbrengsten Eneco-gelden” ad € 6.768.686 en “vrij aanwendbaar” ad € 4.812.207) NB: het jaarrekeningresultaat 2025 is niet in deze cijfers meegenomen.
Voeding	Voordelig resultaat jaarrekening en saldi van opgeheven bestemmingsreserves.
Aanwending	Nadelig resultaat jaarrekening en vorming van nieuwe bestemmingsreserves.
Minimumomvang	De minimumomvang wordt jaarlijks bepaald op basis van de paragraaf Weerstandsvermogen en Risicobeheersing van de programmabegroting en jaarrekening. De minimumomvang van de algemene reserve moet zodanig zijn dat de weerstandsratio (= de relatie tussen de weerstandscapaciteit en de gekwantificeerde risico's) minimaal 1,75 bedraagt.
Onderbouwing voorstel	- Het huidige onderdeel “resultaatbestemming” (gelabelde bedragen vanuit eerdere jaarrekening-resultaatbestemmingen) is niet langer meer wenselijk om nog apart te labelen binnen de algemene reserve. Bovendien heeft de gemeente al een afzonderlijke bestemmingsreserve budgetoverheveling welke hiervoor bestemd is. - Het huidige onderdeel “nog te bestemmen uit opbrengsten Eneco-gelden” (bedrag is in september 2021 door middel van een raadsbesluit toegevoegd aan de algemene reserve als nader te bestemmen) is niet langer meer wenselijk om nog apart te labelen binnen de algemene reserve. Een nadere bestemming heeft tot op heden ook niet plaatsgevonden. - In juni en december 2025 heeft de gemeenteraad 2 (voorbereidings)kredieten beschikbaar gesteld in verband met het onderzoek naar een gezamenlijk zwembad voor de gemeenten Sliedrecht en Hardinxveld-Giessendam. Voor de gemeente gaat het om een totaal kredietbedrag van € 255.000. Besloten is om de afschrijvingslasten hiervan te dekken uit de algemene reserve. Hiermee heeft in feite dus voor dit bedrag een label binnen de algemene reserve plaatsgevonden hetgeen niet langer meer wenselijk is. Daarom wordt voorgesteld het bedrag van € 255.000 te onttrekken aan de algemene reserve en hiervoor een bestemmingsreserve ter dekking van de afschrijvingslasten voor de investering in het onderzoek naar een gezamenlijk zwembad in te stellen. - In februari 2026 heeft de gemeenteraad het bomenbeleidsplan 2026-2035 vastgesteld. Voor de uitvoering van dit plan is een krediet van € 45.000 beschikbaar gesteld waarvan de afschrijvingskosten worden gedekt uit de algemene reserve (in verband met een eerdere label hiervoor binnen de

Algemene reserve	
	algemene reserve). Hiermee heeft in feite dus voor dit bedrag label gekregen binnen de algemene reserve, wat niet langer wenselijk is. Daarom wordt voorgesteld het bedrag van € 45.000 te onttrekken aan de algemene reserve en hiervoor een bestemmingsreserve ter dekking van de afschrijvingslasten voor de investering in de uitvoering van het bomenbeleidsplan in te stellen.
Voorstel	- Handhaven zonder een verdere label binnen de algemene reserve toe te passen. - Als gevolg hiervan valt het gelabelde bedrag “resultaatbestemming” ad € 777.558 binnen de algemene reserve vrij als “vrij inzetbaar”. - Het gelabelde bedrag “nog te bestemmen uit opbrengsten Eneco-gelden” ad € 6.768.686 overhevelen naar een afzonderlijke bestemmingsreserve “toekomstige investeringen”. - Een bedrag van € 255.000 resp. € 45.000 onttrekken aan de algemene reserve voor het vormen van 2 nieuwe bestemmingsreserves (zie bovenstaand). - De volgende bestemmingsreserves ter dekking van afschrijvingslasten op voldoende niveau qua omvang brengen: > BR aanpak wateroverlast: onttrekken aan de algemene reserve een bedrag van € 264.473; > BR werkplaats: toevoegen aan de algemene reserve een bedrag van € 16.574; > BR sportvelden: toevoegen aan de algemene reserve een bedrag van € 323.158.

Reserve Eigen Risico Sociale Verzekeringswetten

Reserve Eigen Risico Sociale Verzekeringswetten	
Kostenplaats/Grootboeknummer	80203000
Programma	05 Bedrijfsvoering en Algemene Dekkingsmiddelen
Portefeuillehouder	Financiën
Domein	Domein Bedrijfsvoering en Dienstverlening
Type	Bestemmingsreserve ter dekking van kosten voor een specifiek doel/onderwerp
Doel	Dekking van de kosten eigen risico voor sociale verzekeringswetten.
Saldo per 1-1-2026	€ 63.199
Voeding	Op basis van het voorstel komt de geraamde jaarlijkse toevoeging ten laste van de exploitatie van € 36.000 te vervallen.
Aanwending	Op basis van het voorstel komen de kosten voor individuele medewerkers als gevolg van het eigen risicodragerschap voor een aantal SW-wetten vanaf 2026 ten laste van de exploitatie. Het aantal gevallen en de daarmee gemoeide kosten zijn niet voorspelbaar en (kunnen) fluctueren. Voor de periode 2026-2029 zijn de kosten geraamd op jaarlijks € 31.000.
Onderbouwing voorstel	De gemeente is eigen risico drager voor de gedeeltelijke arbeidsongeschiktheid van de medewerkers. Op het moment dat een medewerker gedeeltelijk arbeidsongeschikt raakt, is de medewerker gedeeltelijk niet meer inzetbaar. Hierdoor kan een deel van het werk van de medewerker niet meer worden uitgevoerd, terwijl wel de volledige personeelslasten van de medewerker ten laste van de gemeente blijven komen.
Voorstel	Gezien de relatief beperkte omvang van de bestemmingsreserve en de aard en omvang van de (geraamde) mutaties wordt voorgesteld om de bestemmingsreserve op te heffen en het saldo per 1-1-2026 over te hevelen naar de algemene reserve. Dat betekent dat met ingang van 2026 de kosten die zich voordoen jaarlijks ten laste van de exploitatie zullen worden gebracht.

Reserve Sociaal domein

Reserve Sociaal domein	
Kostenplaats/Grootboeknummer	802040000
Programma	03 Vitaal en Sociaal
Portefeuillehouder	Sociaal Domein
Domein	Sociaal
Type	Bestemmingsreserve ter dekking van kosten voor een specifiek doel/onderwerp
Doel	Dekking van incidentele kosten voor (innovatie)projecten binnen het sociaal domein (jeugd, Wmo en participatiewet). Dergelijke projecten dienen daarbij duidelijk en expliciet gericht te zijn op structurele preventie en kostenbeheersing voor deze beleidsvelden.
Saldo per 1-1-2026	€ 1.937.837
Voeding	Geen (structurele) voeding.
Aanwending	Geen (structurele) aanwending, mede gezien het doel van de reserve.
Maximumomvang	Gezien de aard en het doel van de reserve kan worden volstaan met het instellen van een maximumomvang van de reserve van € 250.000.
Onderbouwing voorstel	Gezien de aard en het doel van de reserve is de noodzakelijke omvang vooraf niet in te schatten.
Voorstel	Handhaven met een maximumomvang van € 250.000. Het surplus ad € 1.687.837 overhevelen naar de algemene reserve.

Reserve Openbare verlichting

Reserve Openbare verlichting	
Kostenplaats/Grootboeknummer	80206000
Programma	02 Leefomgeving en Veiligheid
Portefeuillehouder	Openbare ruimte
Domein	Fysiek
Type	Bestemmingsreserve ter dekking van afschrijvingslasten bestaande uit investeringen.
Doel	Dekking van afschrijvingslasten voor investeringen in openbare verlichting.
Saldo per 1-1-2026	€ 302.030
Voeding	Jaarlijkse toevoeging van een vast bedrag van € 64.400 ten laste van de exploitatie.
Aanwending	Dekking van afschrijvingslasten voor investeringen in openbare verlichting. Voor de periode 2026-2029 bedragen deze gemiddeld € 68.009.
Omvang	De omvang van de reserve moet te allen tijde voldoende zijn om de restant boekwaarde van de desbetreffende investeringen in openbare verlichting te kunnen dekken. Dit wordt jaarlijks getoetst bij het opstellen van de begroting.
Voorstel	Handhaven.

Reserve Wegen

Reserve Wegen	
Kostenplaats/Grootboeknummer	80207000
Programma	02 Leefomgeving en Veiligheid
Portefeuillehouder	Openbare ruimte
Domein	Fysiek
Type	Bestemmingsreserve ter dekking van afschrijvingslasten bestaande investeringen.
Doel	Dekking van afschrijvingslasten voor investeringen in wegen.
Saldo per 1-1-2026	€ 3.923.263
Voeding	Jaarlijkse toevoeging van een vast bedrag van € 575.000 ten laste van de exploitatie.
Aanwending	Dekking van afschrijvingslasten voor investeringen in wegen. Voor de periode 2026-2029 bedragen deze gemiddeld € 444.581.
Omvang	De omvang van de reserve moet te allen tijde voldoende zijn om de restant boekwaarde van de desbetreffende investeringen in wegen te kunnen dekken. Dit wordt jaarlijks getoetst bij het opstellen van de begroting.
Voorstel	Handhaven.

Reserve Compensatie rente wegen

Reserve Compensatie rente wegen	
Kostenplaats/Grootboeknummer	80208000
Programma	02 Leefomgeving en Veiligheid
Portefeuillehouder	Openbare ruimte
Domein	Fysiek
Type	Bestemmingsreserve ter dekking van rentelasten bestaande investeringen.
Doel	Dekking van rentelasten voor investeringen in wegen.
Saldo per 1-1-2026	€ 210.221
Voeding	N.v.t.
Aanwending	Op basis van het voorstel komen vanaf 2026 de jaarlijkse rentelasten voor investeringen in wegen ten laste van de exploitatie. Voor de periode 2026-2029 zijn de kosten geraamd op jaarlijks € 14.964.
Voorstel	De gemeente beschikt over een aantal bestemmingsreserves waarmee de afschrijvingslasten van de investeringen in verschillende soorten materiële vast activa worden gedekt. Ten aanzien van de wegen is er daarnaast vanuit het verleden sprake van een bestemmingsreserve ter dekking van de rentelasten van de investeringen. Dat is niet consistent. Voorstel is daarom om de bestemmingsreserve compensatie rente wegen op te heffen en het saldo ad € 210.221 over te hevelen naar de algemene reserve. Dat betekent dat met ingang van 2026 de desbetreffende rentelasten ten laste van de exploitatie komen in plaats van gedekt uit de bestemmingsreserve.

Reserve Scholenbouw

Reserve Scholenbouw	
Kostenplaats/Grootboeknummer	80209000
Programma	03 Vitaal en Sociaal
Portefeuillehouder	Onderwijshuisvesting
Domein	Sociaal
Type	Bestemmingsreserve ter dekking van afschrijvingslasten bestaande investeringen.
Doel	Dekking van afschrijvingslasten voor investeringen in scholenbouw.
Saldo per 1-1-2026	€ 1.030.047
Voeding	Jaarlijkse toevoeging van een vast bedrag van € 90.976 ten laste van de exploitatie.
Aanwending	Dekking van afschrijvingslasten voor investeringen in scholenbouw. Voor de periode 2026-2029 bedragen deze gemiddeld € 40.459.
Omvang	De omvang van de reserve moet te allen tijde voldoende zijn om de restant boekwaarde van de desbetreffende investeringen in scholenbouw te kunnen dekken. Dit wordt jaarlijks getoetst bij het opstellen van de begroting.
Onderbouwing voorstel	- Van de jaarlijkse afschrijvingslasten voor de investering in nieuwbouw Koningin Wilhelminaschool wordt jaarlijks een vast bedrag gedekt uit de bestemmingsreserve en komt het restant ten laste van de exploitatie.
Voorstel	Handhaven.

Reserve Waterbeheerplan

Reserve Waterbeheerplan	
Kostenplaats/Grootboeknummer	80210000
Programma	02 Leefomgeving en Veiligheid
Portefeuillehouder	Openbare ruimte
Domein	Fysiek
Type	Bestemmingsreserve ter egalisatie van kosten voor een specifiek doel/onderwerp (i.c. het onderhoudsplan watergangen Hardinxveld-Giessendam 2019-2028).
Doel	Dekking van de (afschrijvings)kosten van de uitvoering van het waterbeheerplan (inclusief de kosten voor het baggeren van waterlopen e.d.).
Saldo per 1-1-2026	€ 816.353
Voeding	Jaarlijkse toevoeging van een vast bedrag van € 25.000 ten laste van de exploitatie.
Aanwending	Dekking van de (afschrijvings)kosten van de uitvoering van het onderhoudsplan watergangen Hardinxveld-Giessendam (o.m. baggeren van waterlopen). Voor de periode 2026-2029 zijn deze geraamd op € 18.388 (2026) en € 3.388 (2027).
Onderbouwing voorstel	- De boekwaarde per 1-1-2026 van de investeringen waarvan de afschrijvingslasten worden gedekt uit de bestemmingsreserve bedraagt € 6.777. Daarnaast moet voor de jaren 2026 en 2027 nog rekening worden gehouden met een verwachte onttrekking van jaarlijks € 15.000 voor het tegengaan van wateroverlast Waterwaaier en € 50.000 voor de kosten van uitvoering van het huidige onderhoudsplan watergangen. Dat betekent dat voor de (resterende) jaren 2026 en 2027 totaal nog € 136.777 benodigd is. - De gemeente verwacht dat in ca. 2032 een geraamd bedrag van € 1 mln. benodigd zal zijn voor ingrijpende baggerwerkzaamheden. De omvang van de bestemmingsreserve zal hiervoor alsdan voldoende moeten zijn om deze kosten te kunnen dekken.
Voorstel	Handhaven

Reserve Voorzieningenniveau Boven-Hardinxveld

Reserve Voorzieningenniveau Boven-Hardinxveld	
Kostenplaats/Grootboeknummer	802120000
Programma	03 Vitaal en Sociaal
Portefeuillehouder	Onderwijshuisvesting
Domein	Sociaal
Type	Bestemmingsreserve ter dekking van afschrijvingslasten bestaande investeringen.
Doel	Dekking van afschrijvingslasten voor investeringen in de tijdelijke huisvesting van de Regenboogschool inclusief de bijbehorende inrichtingskosten en het onderwijsleerpakket.
Saldo per 1-1-2026	€ 88.802
Voeding	Geen.
Aanwending	Dekking van afschrijvingslasten voor investeringen in de tijdelijke huisvesting van de Regenboogschool inclusief de bijbehorende inrichtingskosten en het onderwijsleerpakket. Voor de periode 2026-2029 worden deze geraamd op gemiddeld € 13.148.
Omvang	De omvang van de reserve moet te allen tijde overeenkomen met de restant boekwaarde van de desbetreffende investeringen in de tijdelijke huisvesting van de Regenboogschool inclusief de bijbehorende inrichtingskosten en het onderwijsleerpakket. Dit wordt jaarlijks getoetst bij het opstellen van de begroting.
Voorstel	Omdat deze bestemmingsreserve wordt aangewend voor een onderwijsinvestering wordt voorgesteld de bestemmingsreserve op te heffen en het saldo per 1-1-2026 van € 88.802 over te hevelen naar de bestemmingsreserve scholenbouw.

Reserve Aanpak wateroverlast

Reserve Aanpak wateroverlast	
Kostenplaats/Grootboeknummer	80214000
Programma	02 Leefomgeving en Veiligheid
Portefeuillehouder	Openbare ruimte
Domein	Fysiek
Type	Bestemmingsreserve ter dekking van afschrijvingslasten bestaande investeringen.
Doel	Dekking van afschrijvingslasten voor investeringen in de maatregelen aanpak wateroverlast.
Saldo per 1-1-2026	€ 675.465
Voeding	Geen
Aanwending	Dekking van afschrijvingslasten voor investeringen in de maatregelen aanpak wateroverlast. Voor de periode 2026-2029 bedragen deze gemiddeld € 34.590.
Omvang	De omvang van de reserve moet te allen tijde overeenkomen met de restant boekwaarde van de desbetreffende investeringen in de maatregelen aanpak wateroverlast. Dit wordt jaarlijks getoetst bij het opstellen van de begroting. De boekwaarde per 1-1-2026 van de investeringen waarvan de afschrijvingslasten worden gedekt uit de bestemmingsreserve bedraagt € 939.938. Dat betekent dat ten laste van de algemene reserve een bedrag van € 264.473 aan de bestemmingsreserve moet worden toegevoegd om deze weer op het vereiste niveau te krijgen.
Voorstel	Handhaven maar wel ten laste van de algemene reserve een bedrag van € 264.473 aan de bestemmingsreserve toevoegen om deze weer op het vereiste niveau te krijgen.

Reserve Begraafplaatsen

Reserve Begraafplaatsen	
Kostenplaats/Grootboeknummer	80215000
Programma	02 Leefomgeving en veiligheid
Portefeuillehouder	Openbare ruimte
Domein	Fysiek
Type	Bestemmingsreserve ter dekking van afschrijvingslasten bestaande investeringen.
Doel	Dekking van afschrijvingslasten voor investeringen in de begraafplaatsen.
Saldo per 1-1-2026	€ 86.495
Voeding	Jaarlijkse toevoeging van een vast bedrag van € 18.000 ten laste van de exploitatie.
Aanwending	Dekking van afschrijvingslasten voor investeringen in de begraafplaatsen. Voor de periode 2026-2029 bedragen deze gemiddeld € 5.458.
Omvang	De omvang van de reserve moet te allen tijde voldoende zijn om de restant boekwaarde van de desbetreffende investeringen in de begraafplaatsen te kunnen dekken. Dit wordt jaarlijks getoetst bij het opstellen van de begroting.
Onderbouwing voorstel	Voor de begraafplaatsen is er op dit moment nog geen beheerplan. Hieraan wordt gewerkt. Verwacht wordt dat dit plan in de loop van 2026 aan de gemeenteraad (ter vaststelling) wordt voorgelegd. De eventuele financiële gevolgen hiervan voor de omvang van de bestemmingsreserve zijn derhalve nog niet bekend en hiermee is dus nog geen rekening gehouden in het verwachte verloop van de bestemmingsreserve.
Voorstel	Handhaven

Reserve Bouwgrondexploitaties

Reserve Bouwgrondexploitaties	
Kostenplaats/Grootboeknummer	802160000
Programma	04 Ruimte en Economie
Portefeuillehouder	Grondexploitatie
Domein	Fysiek
Type	Bestemmingsreserve ter dekking van kosten voor een specifiek doel/onderwerp.
Doel	Dekken van financiële risico's van bouwgrondexploitaties.
Saldo per 1-1-2026	€ 502.131
Voeding	Voordelige resultaten van afgesloten bouwgrondexploitaties en (anterieure) overeenkomsten worden toegevoegd aan de bestemmingsreserve.
Aanwending	(Voorziene) nadelige resultaten van lopende bouwgrondexploitaties en (anterieure) overeenkomsten worden onttrokken aan de bestemmingsreserve.
Omvang	De bestemmingsreserve moet te allen tijde toereikend zijn om de (voorziene) nadelige resultaten op lopende bouwgrondexploitaties en (anterieure) overeenkomsten te kunnen dekken. Eventueel benodigde aanvullingen op de bestemmingsreserve dienen alsdan vanuit de algemene reserve plaats te vinden.
Onderbouwing voorstel	De paragraaf Grondbeleid in de programmabegroting en de jaarrekening geeft inzicht in de systematiek waarmee de meest relevante risico's van bouwgrondexploitaties zijn gekwantificeerd.
Voorstel	Handhaven

Reserve Individuele trajecten

Reserve Individuele trajecten	
Kostenplaats/Grootboeknummer	80221000
Programma	05 Bedrijfsvoering en Algemene Dekkingsmiddelen
Portefeuillehouder	Financiën
Domein	Bedrijfsvoering en dienstverlening
Type	Bestemmingsreserve ter dekking van kosten voor een specifiek doel/onderwerp.
Doel	Dekking van de kosten van het vinden van een andere/passende functie binnen of buiten de gemeentelijke organisatie voor medewerkers die niet aan de huidige of vernieuwde functie-eisen voldoen.
Saldo per 1-1-2026	€ 88.124
Voeding	Op basis van het voorstel komt de geraamde jaarlijkse toevoeging ten laste van de exploitatie van € 60.000 te vervallen.
Aanwending	Op basis van het voorstel komen vanaf 2026 de kosten voor individuele (maatwerk) trajecten voor de daarvoor in aanmerking komende medewerkers ten laste van de exploitatie. Voor de periode 2026-2029 bedragen deze (vooralsnog) € 0.
Onderbouwing voorstel	Zie hierna. De reserve houdt/hield verband met de uitwerking van het raadsbesluit "Stutten en verstevigen" van december 2020 waarmee een impuls werd gegeven aan de professionalisering van de gemeentelijke organisatie.
Voorstel	Gezien de relatief beperkte omvang van de bestemmingsreserve en de aard en omvang van de (geraamde) mutaties wordt voorgesteld om de bestemmingsreserve op te heffen en het saldo per 1-1-2026 over te hevelen naar de algemene reserve. Dat betekent dat met ingang van 2026 de kosten die zich voordoen jaarlijks ten laste van de exploitatie moeten worden gebracht.

Reserve Werkplaats

Reserve Werkplaats	
Kostenplaats/Grootboeknummer	80223000
Programma	05 Bedrijfsvoering en Algemene Dekkingsmiddelen
Portefeuillehouder	Gemeentelijk vastgoed
Domein	Bedrijfsvoering en dienstverlening
Type	Bestemmingsreserve ter dekking van afschrijvingslasten bestaande investeringen.
Doel	Dekking van afschrijvingslasten voor investeringen in de gemeentelijke werkplaats.
Saldo per 1-1-2026	€ 1.260.167
Voeding	Geen
Aanwending	Dekking van afschrijvingslasten voor investeringen in de gemeentelijke werkplaats. Voor de periode 2026-2029 bedragen deze gemiddeld € 30.662.
Omvang	De omvang van de reserve moet te allen tijde overeenkomen met de restant boekwaarde van de desbetreffende investeringen in de gemeentelijke werkplaats. Dit wordt jaarlijks getoetst bij het opstellen van de begroting. De boekwaarde per 1-1-2026 van de investeringen waarvan de afschrijvingslasten worden gedekt uit de bestemmingsreserve bedraagt € 1.243.593. Dat betekent dat ten gunste van de algemene reserve een bedrag van € 16.574 uit de bestemmingsreserve kan vrijvallen.
Voorstel	Handhaven maar een bedrag van € 16.574 uit de bestemmingsreserve overhevelen naar de algemene reserve.

Reserve Verkeersveiligheid

Reserve Verkeersveiligheid	
Kostenplaats/Grootboeknummer	80224000
Programma	02 Leefomgeving en veiligheid
Portefeuillehouder	Openbare ruimte
Domein	Fysiek
Type	Bestemmingsreserve ter egalisatie van kosten voor een specifiek doel/onderwerp (i.c. kosten op grond van het Gemeentelijk Verkeers- en Vervoersplan (GVVP).
Doel	Dekking van (afschrijvings)kosten van maatregelen in het kader van de verkeersveiligheid en de uitvoering van het GVVP.
Saldo per 1-1-2026	€ 571.323
Voeding	Jaarlijkse toevoeging van een vast bedrag van € 10.000 ten laste van de exploitatie.
Aanwending	Dekking van (afschrijvings)kosten van maatregelen in het kader van de verkeersveiligheid en de uitvoering van het GVVP. Voor de periode 2026-2029 worden deze (vooralsnog) geraamd op € 0.
Onderbouwing voorstel	Er is een mobiliteitsplan 2023-2033 (raadsbesluit 28-9-2023), maar dit plan is niet financieel vertaald. Er is vooralsnog ook geen concreet bestedingsplan aanwezig. Daarnaast is er qua maatregelen mogelijk een overlap/samenloop met werkzaamheden aan wegen.
Voorstel	Voorgesteld wordt de reserve op te heffen en het saldo ad 571.323 toe te voegen aan de reserve wegen.

Reserve Speelplaatsen

Reserve Speelplaatsen	
Kostenplaats/Grootboeknummer	80225000
Programma	02 Leefomgeving en veiligheid
Portefeuillehouder	Openbare ruimte
Domein	Fysiek
Type	Bestemmingsreserve ter dekking van afschrijvingslasten bestaande investeringen.
Doel	Dekking van afschrijvingslasten voor investeringen in speelruimten (op basis van het speelruimtenplan).
Saldo per 1-1-2026	€ 433.363
Voeding	Jaarlijkse toevoeging van een vast bedrag van € 58.000 ten laste van de exploitatie.
Aanwending	Dekking van afschrijvingslasten voor investeringen in speelruimten (op basis van het speelruimtenplan). Voor de periode 2026-2029 bedragen deze gemiddeld € 80.652.
Omvang	De omvang van de reserve moet te allen tijde voldoende zijn om de restant boekwaarde van de desbetreffende investeringen in speelruimte te kunnen dekken. Dit wordt jaarlijks getoetst bij het opstellen van de begroting.
Onderbouwing voorstel	- Het speelruimtenplan heeft als doel te zorgen voor een evenwichtige spreiding van veilige en aantrekkelijke speelvoorzieningen voor de 0 tot en met 18 jarigen door middel van passend beheer, onderhoud en vervanging waar nodig. - Het speelruimtenplan spreekt over een aanvullende jaarlijkse last t.o.v. de huidige lasten van € 29.333. Dit komt vooralsnog niet terug in het geraamde verloop bij de begroting 2026-2029. Dit zal dus nog moeten worden geactualiseerd bij het opstellen van de Perspectiefnota en begroting 2027-2030. - Daarnaast is op grond van het speelruimtenplan sprake van een extra jaarlijkse last van € 42.367 a.g.v. impulsinvesteringen. Ook dit effect moet nog worden verwerkt bij het opstellen van de Perspectiefnota en begroting 2027-2030.
Voorstel	Handhaven. Op basis van bovenstaande opmerkingen moet rekening worden gehouden hogere dotaties aan de bestemmingsreserve om deze in de toekomst van voldoende omvang te laten blijven om de verwachte afschrijvingslasten te kunnen blijven dekken.

Reserve Duurzaamheid (vastgoed)

Reserve Duurzaamheid (vastgoed)	
Kostenplaats/Grootboeknummer	80226000
Programma	05 Bedrijfsvoering en Algemene Dekkingsmiddelen
Portefeuillehouder	Gemeentelijk vastgoed
Domein	Bedrijfsvoering en dienstverlening
Type	Bestemmingsreserve ter dekking van afschrijvingslasten bestaande/voorgenomen investeringen.
Doel	Dekking van afschrijvingslasten van investeringen in het kader van duurzaamheid alsmede ter egalisatie van de kosten van duurzaamheidsmaatregelen voor het maatschappelijk vastgoed.
Saldo per 1-1-2026	€ 1.638.843
Voeding	N.v.t. In 2019 is deze bestemmingsreserve ingesteld door middel van een dotatie van € 2.500.000 uit deel 1 van de opbrengst verkoop Eneco-aandelen.
Aanwending	Dekking van afschrijvingslasten van investeringen in het kader van duurzaamheid alsmede egalisatie van de kosten van duurzaamheidsmaatregelen voor het maatschappelijk vastgoed.
Onderbouwing voorstel	- Bij raadsbesluit van 15 december 2022 is besloten om het saldo toen van deze bestemmingsreserve ad € 2.765.000 te splitsen in een bedrag ad € 2.423.000 voor duurzaamheid vastgoed en een bedrag ad € 342.000 naar een te vormen bestemmingsreserve duurzaamheid energietransitie. - Bij raadsbesluit van 25 september 2025 (m.b.t. vaststellen halfjaarrapportage 2025) is een bedrag van € 708.000 overgeheveld naar een te vormen bestemmingsreserve duurzaamheid huis van de gemeente. - De boekwaarde per 1-1-2026 van de investeringen waarvan de afschrijvingslasten worden gedekt uit de bestemmingsreserve bedraagt € 58.399. - Bij raadsbesluit van 29 januari 2026 is besloten om een bedrag van € 750.000 van de bestemmingsreserve in te zetten voor de (gedeeltelijke) dekking van de afschrijvingslasten in verband met de renovatie, verduurzaming en uitbreiding van sporthal de Wielewaal. Conform de besluitvorming met betrekking tot duurzaamheid huis van de gemeente is het dan consistent om ook voor de (gedeeltelijke) dekking van de afschrijvingslasten in verband met de renovatie, verduurzaming en uitbreiding van sporthal de Wielewaal een afzonderlijke bestemmingsreserve te vormen. - Uitgaande van de omvang van de bestemmingsreserve per 1-1-2026 ad € 1.638.843 is hiervan dus reeds een bedrag van € 808.399 ingezet, zodat er nog een in te zetten reservebedrag van € 830.444 resteert. Vanuit het verleden is beoogd dat de reserve voor een bedrag van circa € 750.000 ingezet wordt voor de (gedeeltelijke) dekking van Afschrijvingslasten in verband met verduurzaming van een (nieuw) zwembad. Momenteel wordt de haalbaarheid van een nieuw zwembad (samen met de gemeente Sliedrecht) onderzocht. In verband hiermee wordt voorgesteld uit de bestemmingsreserve een bedrag van € 750.000 vrij te laten vallen ten gunste van de algemene reserve. Wanneer later meer duidelijk wordt over de (mogelijke) investering in

Reserve Duurzaamheid (vastgoed)	
	een nieuw zwembad zal in dat kredietvoorstel nader in worden gegaan op de eventuele inzat van een reserve voor de (gedeeltelijke) dekking van afschrijvingslasten van verduurzamingsinvesteringen.
Voorstel	Handhaven, waarbij voor wat betreft de renovatie, verduurzaming en uitbreiding van sporthal de Wielewaal ten laste van de reserve duurzaamheid (vastgoed) een afzonderlijke bestemmingsreserve van € 750.000 wordt gevormd en waarbij ten laste van de reserve duurzaamheid (vastgoed) een bedrag van eveneens € 750.000 wordt overgeheveld naar de algemene reserve.

Reserve Ruimtelijke ontwikkelingen

Reserve Ruimtelijke ontwikkelingen	
Kostenplaats/Grootboeknummer	80229000
Programma	04 Ruimte en Economie
Portefeuillehouder	Ruimtelijk beleid en ontwikkeling
Domein	Fysiek
Type	Bestemmingsreserve ter dekking van afschrijvingslasten bestaande/voorgenomen investeringen.
Doel	Dekking van afschrijvingslasten voor investeringen in het kader van ruimtelijke ontwikkelingen.
Saldo per 1-1-2026	€ 4.256.000
Voeding	N.v.t. In 2019 is deze bestemmingsreserve ingesteld door middel van een dotatie van € 2.500.000 uit deel 1 van de opbrengst verkoop Eneco-aandelen. Daarnaast is uiteindelijk uit deel 2 van de opbrengst verkoop Eneco-aandelen nog een bedrag van € 750.000 aan de reserve toegevoegd t.b.v. de uitvoering van het project IJzergieterij (dit bedrag betreft het eigen aandeel (50%) van de gemeente in de verwachte projectkosten hiervoor). Tevens is in 2023 vanuit de algemene reserve nog een bedrag van € 1.006.000 aan de bestemmingsreserve toegevoegd ten behoeve van het project Nieuweweg/Middenwetering. Totaal derhalve € 4.256.000.
Aanwending	Dekking van afschrijvingslasten voor investeringen in het kader van ruimtelijke ontwikkelingen. Voor de periode 2026-2029 bedragen deze gemiddeld € 87.994.
Omvang	De omvang van de reserve moet te allen tijde overeenkomen met de restant boekwaarde van de desbetreffende investeringen in ruimtelijke ontwikkelingen. Dit wordt jaarlijks getoetst bij het opstellen van de jaarrekening..
Voorstel	Handhaven

Reserve Budgetoverheveling

Reserve Budgetoverheveling	
Kostenplaats/Grootboeknummer	80231000
Programma	05 Bedrijfsvoering en Algemene Dekkingsmiddelen
Portefeuillehouder	Financiën
Domein	Bedrijfsvoering en dienstverlening
Type	Bestemmingsreserve ter dekking van kosten voor een specifiek doel/onderwerp.
Doel	Vooruitlopend op het bestemmingsvoorstel over het jaarrekeningresultaat kunnen burgemeester en wethouders de gemeenteraad voorstellen om restantmiddelen op onderdelen van het rekeningresultaat over te hevelen naar het volgende begrotingsjaar. Als van deze mogelijkheid gebruikt wordt gemaakt, bieden burgemeester en wethouders dit voorstel aan de gemeenteraad aan uiterlijk in het eerste kwartaal van het jaar volgend op het jaar waarover verantwoording wordt afgelegd.
Saldo per 1-1-2026	€ 137.446
Voeding	Via een afzonderlijk raadsvoorstel vooruitlopend op het voorstel tot bestemming van het jaarrekeningresultaat.
Aanwending	De posten welke op deze wijze naar het volgende begrotingsjaar worden overgeheveld moeten in dat jaar ook daadwerkelijk worden besteed. De bedragen welke ultimo dat begrotingsjaar nog niet zijn besteed, en dus nog in de bestemmingsreserve zijn opgenomen, vallen alsdan automatisch vrij ten gunste van de algemene reserve. Op deze manier wordt voorkomen dat er overgehevelde budgetten van meerdere jaren in de bestemmingsreserve opgenomen blijven zitten.
Omvang	Aan het einde van ieder jaar moet de omvang van de bestemmingsreserve nihil zijn.
Onderbouwing voorstel	-Iedere aanvraag van een budgethouder om een budgetbedrag over te mogen hevelen naar het volgende begrotingsjaar moet vóór 15 december van het lopende begrotingsjaar bij het college van burgemeester en wethouders zijn ingediend. Deze aanvraag moet adequaat zijn onderbouwd en gedocumenteerd. De financieel adviseurs zien hier op toe. De door het college gehonoreerde aanvragen worden verzameld in één raadsvoorstel dat uiterlijk 15 februari van het nieuwe begrotingsjaar naar de gemeenteraad wordt verstuurd. De gemeenteraad beslist uiterlijk in haar raadsvergadering van maart over het voorstel. -Van het ultimo 2024 bestaande bedrag budgetoverheveling van € 142.446 is in 2025 feitelijk maar € 5.000 daadwerkelijk besteed. Dat betekent dat het resterende bedrag van € 137.446 (kennelijk) niet meer benodigd is en dus kan worden overgeheveld naar de algemene reserve.
Voorstel	Handhaven met inachtneming van bovenstaande voorwaarden. Het bedrag van de omvang van de bestemmingsreserve per 1-1-2026 ad € 137.446 overhevelen naar de algemene reserve.

Reserve Sportvelden

Reserve Sportvelden	
Kostenplaats/Grootboeknummer	80232000
Programma	02 Leefomgeving en Veiligheid
Portefeuillehouder	Openbare ruimte
Domein	Fysiek
Type	Bestemmingsreserve ter dekking van afschrijvingslasten bestaande investeringen.
Doel	Dekking van afschrijvingslasten voor investeringen in de sportvelden.
Saldo per 1-1-2026	€ 660.403
Voeding	Geen
Aanwending	Dekking van afschrijvingslasten voor investeringen in de sportvelden. Voor de periode 2026-2029 bedragen deze € 41.738 per jaar.
Omvang	De omvang van de reserve moet te allen tijde overeenkomen met de restant boekwaarde van de desbetreffende investeringen in de sportvelden. Dit wordt jaarlijks getoetst bij het opstellen van de begroting. De boekwaarde per 1-1-2026 van de investeringen waarvan de afschrijvingslasten worden gedekt uit de bestemmingsreserve bedraagt € 337.245. Dat betekent dat ten gunste van de algemene reserve een bedrag van € 323.158 uit de bestemmingsreserve kan vrijvallen.
Onderbouwing voorstel	Voor de sportvelden is er op dit moment nog geen beheerplan. Hieraan wordt gewerkt. Op dit moment is het nog niet duidelijk wanneer dit plan aan de gemeenteraad (ter vaststelling) wordt voorgelegd.
Voorstel	Handhaven en een bedrag van € 323.158 overhevelen naar de algemene reserve

Reserve Duurzaamheid energietransitie

Reserve Duurzaamheid energietransitie	
Kostenplaats/Grootboeknummer	80235000
Programma	04 Ruime en Economie
Portefeuillehouder	Duurzaamheid
Domein	Fysiek
Type	Bestemmingsreserve ter dekking van kosten voor een specifiek doel/onderwerp.
Doel	Dekking van lasten in verband met de uitvoering van de lokale duurzaamheidsagenda.
Saldo per 1-1-2026	€ 152.060
Voeding	Geen
Aanwending	Dekking van lasten in verband met de uitvoering van de lokale duurzaamheidsagenda.
Voorstel	Handhaven

Reserve Duurzaamheid Huis van de Gemeente

Reserve Duurzaamheid Huis van de Gemeente	
Kostenplaats/Grootboeknummer	80236000
Programma	05 Bedrijfsvoering en Algemene Dekkingsmiddelen
Portefeuillehouder	Gemeentelijk vastgoed
Domein	Bedrijfsvoering en dienstverlening
Type	Bestemmingsreserve ter dekking van afschrijvingslasten bestaande/voorgenomen investeringen.
Doel	Dekking van afschrijvingslasten voor investeringen in duurzaamheid van het gemeentehuis.
Saldo per 1-1-2026	€ 708.000
Voeding	N.v.t. De reserve is in 2025 gevormd door middel van een onttrekking van € 708.000 aan de bestemmingsreserve duurzaamheid vastgoed.
Aanwending	Dekking van afschrijvingslasten voor investeringen in duurzaamheid van het gemeentehuis. Vanaf 2028 bedragen deze € 73.000 per jaar.
Omvang	De omvang van de reserve moet te allen tijde overeenkomen met de restant boekwaarde van de desbetreffende investeringen in duurzaamheid van het gemeentehuis. Dit wordt jaarlijks getoetst bij het opstellen van de begroting.
Voorstel	Handhaven

Reserve toekomstige investeringen

Reserve toekomstige investeringen	
Kostenplaats/Grootboeknummer	Nader te bepalen
Programma	05 Bedrijfsvoering en Algemene Dekkingsmiddelen
Portefeuillehouder	Financiën
Domein	Bedrijfsvoering en dienstverlening
Type	Bestemmingsreserve ter dekking van afschrijvingslasten toekomstige voorgenomen investeringen.
Doel	Dekking van afschrijvingslasten voor toekomstige investeringen.
Saldo per 1-1-2026	€ 0
Voeding	N.v.t. Voorgesteld wordt de reserve te gaan vormen door middel van een onttrekking van € 6.768.686 aan de algemene reserve. Dit bedrag betreft het deel van de opbrengst van de verkoop van de Eneco-aandelen dat tot op heden binnen de algemene reserve nog gelabeld was.
Aanwending	Dekking van afschrijvingslasten voor toekomstige investeringen. Door middel van toekomstige besluitvorming kan de raad beslissen voor welke investering(en) deze bestemmingsreserve wordt ingezet ter dekking van de afschrijvingslasten van deze investering(en).
Omvang	De omvang van de reserve moet te allen tijde overeenkomen met de restant boekwaarde van de desbetreffende investering(en). Dit wordt jaarlijks getoetst bij het opstellen van de begroting.
Voorstel	Instellen van de bestemmingsreserve en een bedrag van € 6.768.686 hiervoor onttrekken aan de algemene reserve.

Reserve Centrumvisie

Reserve Centrumvisie	
Kostenplaats/Grootboeknummer	80237000
Programma	04 Ruimte en Economie
Portefeuillehouder	Ruimtelijk beleid en ontwikkeling
Domein	Fysiek
Type	Bestemmingsreserve ter egalisatie van kosten voor een specifiek doel/onderwerp.
Doel	Bestemmingsreserve ter egalisatie van de kosten van in het kader van de uitvoering van de (nog te ontwikkelen) centrumvisie.
Saldo per 1-1-2026	€ 0
Voeding	De reserve is in 2026 gevormd met een dotatie van € 50.000. In de jaren 2027 tot en met 2029 wordt jaarlijks € 100.000 toegevoegd aan de bestemmingsreserve.
Aanwending	Dekking van kosten van in het kader van de uitvoering van de (nog te ontwikkelen) centrumvisie. Momenteel is er nog geen bestedingsplan aanwezig.
Voorstel	Handhaven

Reserve Onderzoek gezamenlijk zwembad

Reserve Onderzoek gezamenlijk zwembad	
Kostenplaats/Grootboeknummer	Nader te bepalen
Programma	03 Vitaal en Sociaal
Portefeuillehouder	Sport
Domein	Fysiek
Type	Bestemmingsreserve ter dekking van afschrijvingslasten bestaande/voorgenomen investeringen.
Doel	Dekking van afschrijvingslasten voor investeringen in het onderzoek naar de haalbaarheid van een gezamenlijk zwembad.
Saldo per 1-1-2026	€ 0
Voeding	N.v.t. Voorgesteld wordt de reserve te gaan vormen door middel van een onttrekking van € 255.000 aan de algemene reserve.
Aanwending	Dekking van afschrijvingslasten voor investeringen in het onderzoek naar de haalbaarheid van een gezamenlijk zwembad. Vanaf 2028 bedragen deze € 51.000 per jaar.
Omvang	De omvang van de reserve moet te allen tijde overeenkomen met de restant boekwaarde van de desbetreffende investeringen in het onderzoek naar de haalbaarheid van een gezamenlijk zwembad. Dit wordt jaarlijks getoetst bij het opstellen van de begroting.
Voorstel	Instellen van de bestemmingsreserve en een bedrag van € 255.000 hiervoor onttrekken aan de algemene reserve.

Reserve Uitvoering bomenbeleidsplan

Reserve Uitvoering bomenbeleidsplan	
Kostenplaats/Grootboeknummer	Nader te bepalen
Programma	02 Leefomgeving en Veiligheid
Portefeuillehouder	Openbare ruimte
Domein	Fysiek
Type	Bestemmingsreserve ter dekking van afschrijvingslasten bestaande/voorgenomen investeringen.
Doel	Dekking van afschrijvingslasten voor investeringen in de uitvoering van het bomenbeleidsplan.
Saldo per 1-1-2026	€ 0
Voeding	N.v.t. Voorgesteld wordt de reserve te gaan vormen door middel van een onttrekking van € 45.000 aan de algemene reserve.
Aanwending	Dekking van afschrijvingslasten voor investeringen in de uitvoering van het bomenbeleidsplan. Vanaf 2028 bedragen deze € 9.000 per jaar.
Omvang	De omvang van de reserve moet te allen tijde overeenkomen met de restant boekwaarde van de desbetreffende investeringen in de uitvoering van het bomenbeleidsplan. Dit wordt jaarlijks getoetst bij het opstellen van de begroting.
Voorstel	Instellen van de bestemmingsreserve en een bedrag van € 45.000 hiervoor onttrekken aan de algemene reserve.

Reserve Duurzaamheid sporthal de Wielewaal

Reserve Duurzaamheid sporthal de Wielewaal	
Kostenplaats/Grootboeknummer	Nader te bepalen
Programma	03 Vitaal en Sociaal
Portefeuillehouder	Sport
Domein	Fysiek
Type	Bestemmingsreserve ter dekking van afschrijvingslasten bestaande/voorgenomen investeringen.
Doel	Dekking van afschrijvingslasten voor duurzaamheidsinvesteringen bij renovatie en uitbreiding sporthal de Wielewaal.
Saldo per 1-1-2026	€ 0
Voeding	N.v.t. Voorgesteld wordt de reserve te gaan vormen door middel van een onttrekking van € 750.000 aan de reserve duurzaamheid (vastgoed).
Aanwending	Dekking van afschrijvingslasten voor duurzaamheidsinvesteringen bij renovatie en uitbreiding sporthal de Wielewaal.
Omvang	De omvang van de reserve moet te allen tijde overeenkomen met de restant boekwaarde van de desbetreffende duurzaamheidsinvesteringen bij renovatie en uitbreiding van sporthal de Wielewaal. Dit wordt jaarlijks getoetst bij het opstellen van de begroting.
Voorstel	Instellen van de bestemmingsreserve en een bedrag van € 750.000 hiervoor onttrekken aan de reserve duurzaamheid (vastgoed).

6. Voorzieningen

Voorziening Pensioenverplichtingen (voormalige wethouders)

Voorziening Pensioenverplichtingen (voormalig wethouders)	
Kostenplaats/Grootboeknummer	89701000
Programma	01 Dienstverlening en bestuur
Portefeuillehouder	Financiën
Domein	Bedrijfsvoering en dienstverlening
Type	Voorziening op grond van artikel 44 lid 1a/b BBV
Doel	Dekken van de pensioenkosten voor voormalige wethouders.
Saldo per 1-1-2026	€ 2.196.684
Voeding	De omvang van de dotatie aan de voorziening wordt bepaald door de uitkomst van de ultimo het boekjaar benodigde omvang van de voorziening, rekening houdend met de beginstand en de in het boekjaar ten laste van de voorziening gebrachte verschuldigde pensioenkosten.
Aanwending	De in het boekjaar door de gemeente verschuldigde pensioenkosten voor (de nabestaanden van) voormalige wethouders worden onttrokken aan de voorziening. Voor de periode 2026-2029 bedragen deze € 7.260 per jaar.
Omvang	De ultimo het boekjaar benodigde omvang van de voorziening wordt actuariael bepaald, rekening houdend met de actuele gegevens inzake sterftetabellen en de te hanteren rekenrente.
Voorstel	Handhaven

Voorziening Bijdrage civiele werken afgesloten grondexploitaties

Voorziening Bijdrage civiele werken afgesloten grondexploitaties	
Kostenplaats/Grootboeknummer	89705000
Programma	04 Ruimte en Economie
Portefeuillehouder	Grondexploitatie
Domein	Fysiek
Type	Voorziening op grond van artikel 44 lid 1a/b BBV
Doel	Dekken van de (nakomende) kosten voor met name het woonrijpmaken van reeds afgesloten grondexploitaties.
Saldo per 1-1-2026	€ 453.628
Voeding	De omvang van de dotatie aan de voorziening wordt bepaald doordat bij het afsluiten van een actieve grondexploitatie een raming wordt gemaakt van de kosten welke nog moeten worden gemaakt door de gemeente voor het zogenaamde woonrijpmaken van het plangebied. Deze kosten moeten meestal pas 1 à 2 jaar na de gronduitgifte- en verkoop worden gemaakt, wanneer de in het plangebied te realiseren woningen zijn gebouwd. Om de grondexploitaties niet onnodig lang open te houden sluit de gemeente meestal na verkoop van de laatste grondpercelen de grondexploitatie af en neemt zij voor de nog te maken kosten woonrijpmaken c.a. een voorziening op.
Aanwending	De gerealiseerde kosten woonrijpmaken c.a. worden onttrokken aan de voorziening. Voor de periode 2026-2029 bedragen deze (vooralsnog) € 0.
Omvang	De omvang van de voorziening wordt jaarlijks berekend op basis van (het restant van) de geraamde kosten woonrijpmaken c.a. voor de daarvoor in aanmerking komende afgesloten grondexploitaties.
Voorstel	Handhaven

Voorziening Verlofsparen

Voorziening Verlofsparen	
Kostenplaats/Grootboeknummer	89706000
Programma	05 Bedrijfsvoering en Algemene Dekkingsmiddelen
Portefeuillehouder	Personeel en organisatie
Domein	Bedrijfsvoering en dienstverlening
Type	Voorziening op grond van artikel 44 lid 1a/b BBV
Doel	Verlofsparen is het fiscaal vriendelijk opsparen van bovenwettelijke vakantie-uren en overwerk, vaak tot maximaal 100 weken, om later in te zetten voor een sabbatical, studie of eerder pensioen. De gespaarde uren vervallen niet en de opname gaat in overleg met de werkgever. Het doel van de voorziening is het dekken van de kosten van opgenomen uren verlofsparen door werknemers (hetzij doordat zij gedurende hun verlofperiode vervangen moeten worden, hetzij doordat de gemeente een opgebouwd saldo verlofsparen aan de werknemer moet uitbetalen).
Saldo per 1-1-2026	€ 204.541
Voeding	De geldswaarde van de door werknemers opgebouwde uren verlofsparen (er gelden regels fiscaal en in de CAO voor wat betreft de (omvang van de) te sparen uren) worden toegevoegd aan de voorziening.
Aanwending	De in het boekjaar door de gemeente verschuldigde kosten van opgenomen uren verlofsparen door werknemers (hetzij doordat zij gedurende hun verlofperiode vervangen moeten worden, hetzij doordat de gemeente een opgebouwd saldo verlofsparen aan de werknemer moet uitbetalen) worden onttrokken aan de voorziening. Voor de periode 2026-2029 bedragen deze (vooralsnog) € 0.
Onderbouwing voorstel	De geldswaarde van de door werknemers opgebouwde uren verlofsparen (er gelden regels fiscaal en in de CAO voor wat betreft de (omvang van de) te sparen uren) bepalen de omvang van de voorziening aan het einde van ieder jaar.
Voorstel	Handhaven. Er gelden specifieke regels en voorwaarden met betrekking tot de regeling verlofsparen. Kenmerkend voor de regeling is dat er sprake is van een niet voorspelbare opbouw en daarmee ook van een onvoorspelbare afbouw. Hierdoor dient door de gemeente een voorziening gevormd te worden.

Voorziening Wachtgeld oud bestuurders

Voorziening Wachtgeld oud bestuurders	
Kostenplaats/Grootboeknummer	89701100
Programma	05 Bedrijfsvoering en Algemene Dekkingsmiddelen
Portefeuillehouder	Personeel en organisatie
Domein	Bedrijfsvoering en dienstverlening
Type	Voorziening op grond van artikel 44 lid 1a/b BBV
Doel	Dekken van de kosten van wachtgeld voor voormalige wethouders.
Saldo per 1-1-2026	€ 46.023
Voeding	De omvang van de dotatie aan de voorziening wordt bepaald door de uitkomst van de ultimo het boekjaar benodigde omvang van de voorziening, rekening houdend met de beginstand en de in het boekjaar ten laste van de voorziening gebrachte verschuldigde kosten voor wachtgeld.
Aanwending	De in het boekjaar door de gemeente verschuldigde kosten voor wachtgeld voor voormalig wethouders worden onttrokken aan de voorziening. Voor de periode 2026-2029 bedragen deze (vooralsnog) € 0.
Omvangl	Er bestaat een wachtgeldregeling voor wethouders na hun aftreden. Het is vooraf niet bekend/duidelijk of er een beroep moet worden/wordt gedaan op de wachtgeldregeling. De benodigde omvang van de voorziening is dus pas te berekenen zodra bekend is dat er door de gemeente wachtgeld moet worden toegekend en uitbetaald.
Voorstel	Handhaven

Voorziening Pieter de Hoogh

Voorziening Pieter de Hoogh	
Kostenplaats/Grootboeknummer	89708000
Programma	04 Ruimte en Economie
Portefeuillehouder	Grondexploitatie
Domein	Fysiek
Type	Voorziening op grond van artikel 44 lid 1c BBV
Doel	Dekking van het financiële tekort dat ontstaat door het verwachte verlies van de grondexploitatie Pieter de Hoogh.
Saldo per 1-1-2026	442.874
Voeding	Een eventuele verhoging van de voorziening vindt plaats ten laste van de reserve bouwgrondexploitatie. Bij het opstellen van de jaarrekening moet jaarlijks een actualisatie van het verwachte resultaat van de grondexploitatie plaatsvinden. Op basis hiervan moet de omvang van de (verlies)voorziening worden aangepast.
Aanwending	Dekking van het financiële tekort dat ontstaat door het verwachte verlies van de grondexploitatie Pieter de Hoogh.
Omvang	De omvang per 1-1-2026 is gebaseerd op de geactualiseerde grondexploitatie Pieter de Hoogh.
Voorstel	Handhaven

Voorziening Riolering

Voorziening Riolering	
Kostenplaats/Grootboeknummer	89603000
Programma	02 Leefomgeving en Veiligheid
Portefeuillehouder	Openbare ruimte
Domein	Fysiek
Type	Voorziening op grond van artikel 44 lid 1d en lid 2 BBV
Doel	Van derden verkregen middelen met een specifiek bestedingsdoel (waaronder het uitvoeren van vervangingsinvesteringen riolering)
Saldo per 1-1-2026	€ 4.914.439
Voeding	Een voordelig jaarresultaat op de exploitatie van het taakveld riolering wordt toegevoegd aan de voorziening.
Aanwending	Een nadelig jaarresultaat op de exploitatie van het taakveld riolering wordt onttrokken aan de voorziening. Voor de periode 2026-2029 bedraagt dit gemiddeld € 236.310.
Onderbouwing voorstel	Aan de meerjarige tariefberekening voor de rioolheffing ligt onder meer het gemeentelijk watertakenplan ten grondslag. In dit plan zijn onder meer de verwachte uitgaven voor planmatig onderhoud en toekomstige vervangingsinvesteringen voor het gemeentelijk rioolstelsel opgenomen. De gemeente dient te beschikken over een actueel, reëel en meerjarig watertaken(beheer)plan.
Voorstel	Handhaven

Voorziening Reiniging

Voorziening reiniging	
Kostenplaats/Grootboeknummer	89604000
Programma	02 Leefomgeving en Veiligheid
Portefeuillehouder	Openbare ruimte
Domein	Fysiek
Type	Voorziening op grond van artikel 44 lid 1d en lid 2 BBV
Doel	Van derden verkregen middelen met een specifiek bestedingsdoel.
Saldo per 1-1-2026	€ 262.010
Voeding	Een voordelig jaarresultaat op de exploitatie van het taakveld reiniging wordt toegevoegd aan de voorziening. Voor de periode 2026-2029 bedraagt dit gemiddeld € 52.885.
Aanwending	Een nadelig jaarresultaat op de exploitatie van het taakveld reiniging wordt onttrokken aan de voorziening.
Onderbouwing voorstel	De gemeente dient een behaald voordelig exploitatieresultaat op het taakveld reiniging verplicht te storten in een voorziening en beschikbaar te houden/aan te wenden voor dat specifiek bestedingsdoel reiniging.
Voorstel	Handhaven

Voorziening Onderhoud gebouwen

Voorziening onderhoud gebouwen	
Kostenplaats/Grootboeknummer	89601000
Programma	Diversen
Portefeuillehouder	Gemeentelijk vastgoed
Domein	Bedrijfsvoering en dienstverlening
Type	Voorziening ter egalisatie van kosten (conform artikel 44 lid1c van het BBV).
Doel	Het egaliseren van de planmatige onderhoudskosten voor het vastgoed dat in eigendom van de gemeente is.
Saldo per 1-1-2026	€ 997.643
Voeding	Jaarlijkse toevoeging van een vast bedrag ten laste van de exploitatie. Voor de periode 2026-2029 bedraagt deze gemiddeld € 362.099.
Aanwending	De planmatige onderhoudskosten voor het vastgoed dat in eigendom van de gemeente is worden op basis van een actueel MJOP (meerjarenonderhoudsplan) aan de voorziening onttrokken. Voor de periode 2026-2029 bedraagt deze gemiddeld € 191.499..
Omvang	De omvang van de voorziening moet zijn gebaseerd op een actueel MJOP dat voldoet aan de kwaliteitseisen.
Voorstel	Handhaven